

Fagrådet innen Rusfeltet i Norge

- faglig samordning av tiltak for mennesker med rusrelaterte problemer -

www.rusfeltet.no

Utdannings- og forskningsdep.
P.b. 8119 Dep
0032 Oslo

200600022-40

Merknad til Høring Forslag til endringer i opplæringsloven – Opplæring i helseinstitusjoner og barnevernsinstitusjoner.

Fagrådet innen rusfeltet i Norge ser det som positivt at departementet tar opp denne saken. Etter rusreformene har vi hatt mange henvendelser fordi det har vært en del usikkerhet knyttet til opplæringsansvaret og flere rusinstitusjoner opplever at opplæringen har blitt vanskeliggjort på grunn av organisering eller finansiering.

Vi ser av høringsnotatet at denne usikkerheten ikke bare knytter seg til rusinstitusjoner, men også opplæring knyttet til somatiske og psykiatriske sykehus og attføringsinstitusjoner.

Fagrådet vil i det følgende legge vekt på hvilke alternativer som er ønskelig for rusinstitusjoner (både innen spesialisthelsetjeneste og barnevern).

Rusinstitusjoner er forholdsvis små, ligger spredd og mange av dem har en stor andel beboere som har rett på opplæring etter Opplæringsloven. Om lag halvparten av behandlingsplassene er private. Et mål med denne høringen, må være:

- * Å gi et likeverdig opplæringstilbud i de ulike institusjonene enten de er offentlige eller private.
- * Å gi et kvalitetsmessig godt og tilpasset tilbud til beboerne
- * Å gi et tilbud som er lett å gjennomføre (at ikke enkelte blir holdt utenfor opplæringen på grunn av søknader og beslutningsprosesser)
- * Å tydeliggjøre ansvars plassering for opplæringen, faglig, administrativt, juridisk og økonomisk.

Fagrådet ønsker videre at det skal være en sammenheng mellom den opplæring som skjer under et institusjonsoppholdet, og muligheten for videreføring av denne i vanlig videregående skole. Mange rusavhengige, som har vært i behandling, har mistet retten til videregående skole. Dette er beklagelig fordi det kan bli et nytt hinder i deres (re)habiliteringsprosess.

Fagrådets kommentarer til de ulike alternativene.

Alternativ (1+2) innebærer at fylkeskommunen har ansvar for opplæring i forhold til

- Spesialpedagogisk hjelp til barn før opplæringspliktig alder
- Grunnskoleopplæring for barn i opplæringspliktig alder
- Videregående opplæring
- Spesialundervisning
- Opplæring spesielt organisert for voksne

Fagrådet innen Rusfeltet i Norge

- faglig samordning av tiltak for mennesker med rusrelaterte problemer -

www.rusfeltet.no

Dette alternativet vil ha utdanningen forankret i et faglig miljø og gi et likt tilbud til alle. Det økonomiske og juridiske ansvaret vil være klart definert slik at det ikke er mulig å overføre midler fra opplæring til behandling (eller motsatt). Siden det er en instans som vil være ansvarlig for all opplæring, vil kommunikasjonen med institusjonene være enkel.

Dette er det alternativet Fagrådet ser som det beste for pasientene innen rusfeltet slik at det er fylkeskommunen der institusjonen ligger som blir faglig, juridisk og økonomisk ansvarlig for den opplæring som blir gitt.

Alternativ (3+4)

Helseforetaket får ansvar for opplæringen i helseforetakene og private helseinstitusjoner og Statlig regionalt barnevernsmyndighet får ansvaret i forhold til barnevernsinstitusjoner.

Det vil være en sammenheng mellom opplæring og behandling. Det overlater opplæring til institusjonen. Uklarhet mellom midler og behov, ansvarsklarhet. Sårbare faglige miljøer.

Alternativ (5+6)

Nåværende ordning.

Praksis for denne ordningen har ført til endring i opplæringen og at beboere, som er i private institusjoner, får dårligere opplæring enn før rusreformen. Denne modellen bør ikke nyttes videre.

Bergen 4. januar 2006
Fagrådet innen Rusfeltet i Norge

Anne Loennechen
Nestleder

Terje Wold
Styrermedlem
Sign.